

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de către Dene Yosef Takele,
reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către
Dene Yosef Takele împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI cu
privire la anularea deciziei de respingere a cererii de azil și obligarea acordării
azilului, statutului de refugiat,

împotriva deciziei din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-453/25
PIGD 2-23076884-01-3ra-23072025)*

Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹. Art. 246 alin. (2) lit. a¹)
din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanțe de apel nu
constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. V. Ciumac
Curtea de Apel Centru, jud. G. Mîra, V. Sîrbu, A. Cașcaval

20 mai 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 mai 2023 Dene Yosef Takele a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, solicitând anularea deciziei nr. 2110/23/DAI din 12 mai 2023 și obligarea pârâtului să-i acorde azil pe teritoriul Republicii Moldova.

2. În motivarea acțiunii Dene Yosef Takele a menționat că nu a beneficiat de niciun fel de apărare în procedura solicitării azilului, fapt care este specificat și în decizia de respingere a cererii de azil, astfel, actul contestat este nemotivat și ilegal. Cu referire la rapoartele organizațiilor internaționale la care s-a făcut referire în cadrul procesului dat, care elucidează situația politică din Etiopia, a susținut că nu poate să se reîntoarcă în țara de origine din cauza faptului că viața sa va fi pusă în pericol. Acesta de mai multe ori a fost arestat și la moment există riscuri reale de a fi omorât.

3. În opinia reclamantului Direcția Azil și Integrare a BMA a respins arbitrar toate faptele și circumstanțele invocate acesta și nu le-a combătut prin probe utile, pertinente și concludente, sarcina probațiunii în cazul respectiv aparținând Biroului de Migrație și Azil.

4. Făcând trimitere la prevederile art. 50 alin. (2) al Legii privind azilul, reclamantul a subliniat că i-a fost înmănată sub semnătura doar decizia în limba de stat, însă nu i-a fost tradusă verbal în limba pe care el o cunoaște. Suplimentar a menționat că Direcția Azil și Integrare a interpretat eronat unele aspecte expuse de către acesta în aprecierea credibilității sale, încălcând prin aceasta principiul beneficiului dubiului prevăzut de art. 44 al Legii privind azilul.

5. Dene Yosef Takele a susținut că au fost întrunite condițiile prevăzute de art. 44 al Legii privind azilul pentru acordarea beneficiului dubiului, astfel, cade sub incidența condițiilor prevăzute de art. 45 alin. (1) și (2) al Legii privind azilul, iar acțiunile descrise de el fiind acte de persecuție prevăzute de art. 45 alin. (2) lit. a), b), c) și f) și alin. (3) lit. b) al Legii privind azilul.

6. La fel, reclamantul a mai menționat că în speța este aplicabil și art. 46 alin. (3) al Legii privind azilul, care prevede că în evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție nu are importanță că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naționalitate, sociale sau politice care au determinat acțiunea de persecuție, cu condiția ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuție.

7. Astfel, Dene Yosef Takele a invocat că pârâtul a încălcat prevederile art. 48 alin. (1) și (2) al Legii privind azilul, deoarece conform acestei norme la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau de a fi expus la un risc serios, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine, însă pârâtul nu a investigat sub nici un aspect acele evenimente care s-au întâmplat după ce reclamantul a părăsit țara, și chiar și cele care le-a expus ce țin de perioada anterioară sosirii acestuia în RM nu țin de cazul lui concret.

8. Suplimentar, a arătat că pârâtul nu a ținut cont nici de prevederile alin. (2) art. 48 care prevede că o temere bine întemeiată de persecuție sau de a fi expus la un risc serios poate fi cauzată și de acțiunile desfășurate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

9. În concluzie, reclamantul a susținut că întrunește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1) al Legii privind azilul, care prevede că statutul de refugiat se recunoaște străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nicio cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

10. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 octombrie 2024 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată în interesele lui Dene Yosef Takele împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

11. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel în termen, la 21 octombrie 2024, de către Dene Yosef Takele reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Curtea de Apel Centru prin decizia din data de 28 mai 2025 a respins apelul declarat de avocatul Rotaru Vitalie în interesele lui Dene Yosef Takele, a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 01 octombrie 2024.

13. Instanța de apel, reținând prevederile art. 17 alin. (1), art. 19, art. 42 alin. (1) alin. (2), art. 43 alin. (1)-(4), art. 44, art. 45 alin. (1)-(3), art. 48, art. 56, art. 63 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și a Manualului UNHCR, raportate la circumstanțele cauzei, a concluzionat că cererea de chemare în judecată nu este întemeiată, deoarece temerea lui Dene Yosef Takele pentru viața și libertatea sa manifestată prin opinia

sa politică și riscul de a fi agresat fizic de către guvernare, nu poate fi privită prin prisma condițiilor prevăzute la art. 45 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, în condițiile în care nu a justificat iminența persecutării sale în țara de origine pe principiile stabilite de lege pentru acordarea azilului din partea unor agenții de persecuție sau vătămări grave.

14. Instanța de apel a remarcat că, deși, avocatul a susținut că solicitantul este opozant al regimului de guvernare din țara de origine, a participat la proteste și s-a manifestat în mediul online, în urma cărora a fost reținut de câteva ori și persecutat, precum și faptul că este căutat de reprezentanții puterii de stat, în luna iulie 2022, Dene Yosef Takele și-a perfectat pașaportul național și a părăsit țara de origine în octombrie 2022, astfel având contacte directe cu autoritățile statale.

15. La fel, nu a demonstrat faptul că plecarea sa din țara de origine ar fi efectul unor acțiuni de intimidare și/sau persecuție din partea organelor oficiale, nu a prezentat probe că a fost reținut și persecutat pe teme politice, sau că s-a manifestat în mediul online pe marginea politicii purtate de forțele de guvernare.

16. Curtea de apel Centru a reținut că această circumstanță indică faptul că Dene Yosef Takele nu se afla în atenția autorităților ca o persoană considerată periculoasă pentru ordinea publică sau securitatea națională, iar declarațiile solicitantului de azil cu privire la temerea sa bazată pe opinia politică și/sau manifestările sale, sunt considerate irelevante, or, potrivit pct. 106 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, ori de câte ori este posibil, protecția națională are prioritate față de protecția internațională.

17. Instanța de apel a indicat că, faptele descrise referitor la presiunile din partea organelor de conducere din țara de origine, nu au fost confirmate, contrar aserțiunilor invocate de Dene Yosef Takele, prin urmare, actul administrativ contestat este legal.

18. Argumentul apelantului referitor la faptul că la reîntoarcerea sa în țară poate fi expus unor riscuri semnificative, a fost considerat de către instanța de apel declarativ, or, nu a probat faptul că în privința sa a fost intentată o cauză penală sau au fost aplicate acte de persecuție, în sensul art. 17 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, care ar fi suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului; să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura prevăzută, după cum ar fi: acte de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; acușări sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; acușări sau pedepsi ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17 al Legii specificate supra; abuzuri și acte discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

19. Instanța de apel a menționat că în susținerea cerințelor înaintate apelantul a operat cu presupuneri, deci afirmațiile cu privire la expunerea riscului de a fi persecutat pe motive politice, sunt premature și irelevante, or, nu a individualizat nicio acțiune întreprinsă împotriva sa, ce i-ar pune în pericol viața sau integritatea.

20. Cu referire la argumentele privind imposibilitatea revenirii în țara de origine din cauza confruntărilor înarmate, instanța de apel a menționat că potrivit Manualului referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților, persoanele constrânse să-și părăsească țara sa de origine ca rezultat al conflictelor armate internaționale sau militare nu sunt considerate în mod normal, refugiați.

21. Frica de persecuție trebuie în toate cazurile să se bazeze pe unul dintre motivele enumerate în art. 1 A din Convenția din 1951 și să aibă caracter individual, or, deși solicitantul a individualizat acțiuni care să aducă atingere vieții, libertății sau integrității sale corporale, prin prisma celor expuse supra nu există motive prevăzute în art. 45 alin. (1), (2) și art. 46 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, care ar justifica acordarea statutului de refugiat.

22. Suplimentar instanța de apel a distins un temei determinativ pentru solicitarea azilului și anume de a se afla pe teritoriul Republicii Moldova în scop economic, or, s-a reținut că Dene Yosef Takele nu dorește să se întoarcă în țara de origine din cauza că nu are un serviciu, nici surse de existență.

23. Astfel, instanța de judecată admite faptul că cererea de azil înaintată de către Dene Yosef Takele poate fi calificată drept una abuzivă și evident nefondată, or, solicitantul de azil nu a demonstrat că a fost constrâns să părăsească țara de origine într-un motiv forțat și riscă de a fi supus unor tratamente contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar situația acestuia reprezintă o situație clasică în care și-a părăsit locul de trai în căutarea unui loc de muncă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 02 iulie 2025 Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, a depus recurs, prin care a solicitat casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

25. În motivarea recursului Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, a menționat că instanța de apel nu a motivat decizia contestată în fapt și în drept și în mod neclar nu a constatat un drept lezat și o încălcare a intereselor reclamantului.

26. Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, a susținut că în speță este aplicabilă și prevederile art. 46 alin. (3) din Legea privind azilul are prevede că în evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție nu are importanță că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naționalitate, sociale sau politice care au determinat acțiunea de persecuție, cu condiția ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuție.

POZIȚIA INTIMATULUI

27. La 25 iulie 2025, Inspectoratului General pentru Migrație a MAI a depus referință asupra recursului înaintat de către Dene Yosef Takele, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28.Art. 191 alin. (5), lit. b) din Codul administrativ:

„(5) Curtea Supremă de Justiție soluționează: b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

29.Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

30.Art. 245 Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

31.Art.193 alin. (3) din Codul administrativ:

„(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

32.Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

33.Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele

cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.
Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

34. Referitor la termenul de depunere a recursului, completul de judecată constată că decizia motivată a fost comunicată reprezentantului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 27 iunie 2025. Recursul a fost depus la data de 02 iulie 2025 prin urmare cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

36. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

38. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

39. Din analiza recursului declarat de către Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, rezultă, că recurentul a invocat drept temeiul legal în baza căruia își întemeiază recursul art. 244-248 din Codul administrativ.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

41. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

42. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

43. Criticile recurentului, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunui dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

44. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ.

45. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

47. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs

pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45).

48. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

49. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Dene Yosef Takele, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă